

ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дархан-Уул аймгийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ДАА-2024/06/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn	Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Ш.Мөнхбаяр Утас: 70373089 Цахим хаяг: munkhbayarsh@audit.gov.mn Аудитын менежер: У.Батсүрэн Утас: 70373089 Цахим хаяг: batsurenu@audit.gov.mn Ахлах аудитор: С.Батцэцэг Утас: 70373089 Цахим хаяг: battsetsegs@audit.gov.mn Аудитор: Г.Батмягмар Утас: 70378845 Цахим хаяг: batmyagmarg@audit.gov.mn
Дархан-Уул аймаг 2024 он	

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ХӨДӨЛМӨР, ХАЛАМЖИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ
ГАЗРЫН ДАРГА С.ЭНХБОЛД ТАНАА

**ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Берхетэн гудамж 1, 14 дугаар баг, Дархан сүм,
Дархан-Уул аймаг 45059,
Утас: 7037-3088, Факс: (976) 7037-3085
Цахим шуудан: darhanuul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2024.08.28 № 58

талай _____ -ны № _____ -д

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дархан-Уул аймгийн Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйцээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дархан-Уул аймгийн Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдах байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газрын 2023 оны үйл ажиллагаанд зарцуулахаар төлөвлөсөн санхүүжилтийг бүрэн төвлөрүүлж, төсвийн гүйцэтгэл 96.6 хувьтай тайлагнасан бөгөөд НДШ-ийн зардлыг 10.8 хувиар, байр ашиглалтай холбоотой тогтмол зардлыг 18.2 хувиар, хангамж бараа, материалын зардлыг 17.8 хувиар, норматив зардал 10.0 хувиар тус тус хэмнэснээс голлон шалтгаалж нийт төсөө 3.4 хувиар хэмнэгдсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Монгол Улсын Засгийн Газрын 2023 оны 06 дугаар сарын 21-ны өдрийн 241 дүгээр тогтоолоор төрийн албан хаагчдын цалин хөлсийг шинэчлэн тогтоож, Засгийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 27-ны өдрийн 52 дугаар тэмдэглэлээр цалингийн сангийн хэмнэлтээс ажилтныг ажлын үр дүнг нь харгалзан үзэж нэг сарын үндсэн цалингийн 100 хүртэл хувиар тооцож урамшуулахаар шийдвэрлэсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Төсвийн шууд захирагч бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Дархан-Уул аймгийн Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газрын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 17 зорилтын 94 арга хэмжээ төлөвлөж, хэрэгжүүлснийг ХХҮЕГ-аас 95.5 хувиар үнэлсэн байна.

009020090

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ш.МӨНХБАЯР

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	82,028,631.38	87,252,291.25
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	8,424,430.90
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	-	8,424,430.90
3121	Төгрөг	-	8,424,430.90
31211	Төрийн сангийн харилцах		8,424,430.90
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	82,028,631.38	78,827,860.35
354	Хангамжийн материал	63,908,631.38	64,007,860.35
35410	Бичиг хэргийн материал	1,027,000.00	266,100.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	216,000.00	102,400.00
35470	Бусад хангамжийн материал	62,665,631.38	63,639,360.35
35600	Мал амьтад	18,120,000.00	14,820,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,518,654,229.82	1,429,549,431.85
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,518,654,229.82	1,429,549,431.85
392	Биет хөрөнгө	1,276,734,618.94	1,195,311,431.85
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,343,359,463.86	1,359,638,962.86
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(197,024,676.50)	(255,905,979.96)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	50,250,000.00	50,250,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(24,207,813.88)	(29,232,813.88)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	291,658,825.92	301,371,153.16
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(252,913,876.87)	(270,065,533.32)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	164,338,467.60	164,338,467.60
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(132,405,704.57)	(144,394,424.63)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	35,964,000.00	35,964,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(13,555,466.62)	(16,652,399.98)
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	11,271,400.00	-
393	Биет бус хөрөнгө	241,919,610.88	234,238,000.00
39301	Програм хангамж	76,325,000.00	79,625,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(64,143,389.12)	(75,125,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	229,738,000.00	229,738,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,600,682,861.20	1,516,801,723.10
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,600,682,861.20	1,516,801,723.10
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,600,682,861.20	1,516,801,723.10
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	436,714,893.47	436,714,893.47
51101	Өмч: - төрийн	436,714,893.47	436,714,893.47
512	Хуримтлагдсан үр дүн	902,358,496.30	818,477,358.20
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	950,237,214.68	902,358,496.30
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(47,878,718.38)	(83,881,138.10)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	261,609,471.43	261,609,471.43
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,600,682,861.20	1,516,801,723.10

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	944,983,123.04	1,384,586,727.14
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	101,011,123.04	92,833,747.14
120	Нийтлэг татварын бус орлого	101,011,123.04	92,833,747.14
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	101,011,123.04	92,833,747.14
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	53,682,000.00	67,994,530.90
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	47,329,123.04	24,839,216.24
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	843,972,000.00	1,291,752,980.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	763,636,000.00	1,135,082,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	763,636,000.00	1,135,082,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	80,336,000.00	156,670,480.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	37,036,000.00	108,029,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	43,300,000.00	48,641,480.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	992,194,891.42	1,457,196,465.24
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	992,194,891.42	1,457,196,465.24
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	918,320,594.17	1,440,954,115.65
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	564,257,628.84	1,043,397,161.51
210101	Үндсэн цалин	417,670,540.39	499,671,583.44
210102	Нэмэгдэл	95,706,299.00	335,067,772.74
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	25,804,892.45	113,638,404.52
210104	Урамшуулал	25,075,897.00	95,019,400.81
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	72,665,841.00	146,640,397.33
210201	Тэтгэврийн даатгал	50,300,923.39	108,082,676.66
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,899,949.76	9,908,094.83
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,469,114.00	7,785,676.02
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,244,282.34	1,896,721.23
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,751,571.51	18,967,228.59
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	17,009,122.07	15,808,690.57
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,245,445.00	7,386,190.70
210302	Түлш, халаалт	4,870,627.07	5,935,426.64
210303	Цэвэр, бохир ус	2,893,050.00	2,487,073.23
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	22,647,211.04	25,308,420.00
210401	Бичиг хэрэг	5,923,140.00	9,459,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6,503,500.00	8,944,180.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,629,508.84	1,363,840.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	1,194,200.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,307,282.20	1,046,300.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	3,283,780.00	3,300,000.00
2105	Нормативт зардал	19,148,065.00	16,649,096.95
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	547,174.00	93,930.00

210502	Хоол, хүнс	18,600,891.00	16,555,166.95
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,922,800.00	13,683,799.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,552,000.00	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	-	500,000.00
210604	Урсгал засвар	1,370,800.00	13,183,799.00
2107	Томилолт, зочны зардал	899,700.00	567,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	899,700.00	567,400.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	69,554,268.00	56,599,336.08
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	63,903,339.00	55,212,278.08
210803	Даатгалын үйлчилгээ	363,590.00	238,400.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	164,616.00	201,158.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	46,200.00	22,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	705,000.00	-
210807	Газрын төлбөр	591,523.00	925,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	3,780,000.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	148,215,958.22	122,299,814.21
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	35,606,000.00	13,348,200.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	2,670,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	112,609,958.22	106,281,614.21
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	73,874,297.25	16,242,349.59
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	55,860,961.00	1,450,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	50,029,100.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,831,861.00	1,450,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	11,895,336.25	9,736,043.64
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	11,895,336.25	9,736,043.64
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	5,056,305.95
213405	Нэмэлт Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	5,056,305.95
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	6,118,000.00	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,118,000.00	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(47,211,768.38)	(72,609,738.10)
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	11,271,400.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	11,271,400.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	(11,271,400.00)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(47,211,768.38)	(83,881,138.10)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	897,654,000.00	1,359,747,510.90
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	53,682,000.00	67,994,530.90
120	Нийтлэг татварын бус орлого	53,682,000.00	67,994,530.90
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	53,682,000.00	67,994,530.90
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	53,682,000.00	67,994,530.90
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	843,972,000.00	1,291,752,980.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	763,636,000.00	1,135,082,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	763,636,000.00	1,135,082,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	80,336,000.00	156,670,480.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	37,036,000.00	108,029,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	43,300,000.00	48,641,480.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	873,229,650.00	1,342,205,981.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	873,229,650.00	1,342,205,981.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	801,455,352.75	1,325,963,631.41
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	564,257,628.84	1,059,379,258.00
210101	Үндсэн цалин	417,670,540.39	551,592,456.53
210102	Нэмэгдэл	95,706,299.00	305,933,663.93
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	25,804,892.45	96,828,488.76
210104	Урамшуулал	25,075,897.00	105,024,648.78
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	72,665,841.00	125,035,721.84
210201	Тэтгэврийн даатгал	50,300,923.39	86,425,078.44
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,899,949.76	9,922,632.20
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,469,114.00	7,785,346.72
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,244,282.34	1,900,240.75
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,751,571.51	19,002,423.73
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	16,629,122.07	15,808,690.57
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,245,445.00	7,386,190.70
210302	Түлш, халаалт	4,490,627.07	5,935,426.64
210303	Цэвэр, бохир ус	2,893,050.00	2,487,073.23
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	19,630,121.84	24,918,157.97
210401	Бичиг хэрэг	6,351,140.00	8,017,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6,739,500.00	9,169,580.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,629,508.84	1,363,840.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	1,212,200.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,909,973.00	5,155,537.97
2105	Нормативт зардал	13,475,971.00	15,500,484.95
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	359,574.00	93,930.00

210502	Хоол, хүнс	13,116,397.00	15,406,554.95
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,431,700.00	12,340,850.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	6,257,500.00	1,634,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	-	596,200.00
210604	Урсгал засвар	1,174,200.00	10,110,650.00
2107	Томилолт, зочны зардал	899,700.00	567,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	899,700.00	567,400.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	69,704,268.00	65,990,215.08
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	64,053,339.00	64,603,157.08
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох		
210803	Даатгалын үйлчилгээ	363,590.00	238,400.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	164,616.00	201,158.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	46,200.00	22,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	705,000.00	-
210807	Газрын төлбөр	591,523.00	925,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	3,780,000.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	36,761,000.00	6,422,853.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	36,761,000.00	3,432,853.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	2,990,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	71,774,297.25	16,242,349.59
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	53,760,961.00	1,450,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	50,029,100.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,731,861.00	1,450,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	11,895,336.25	9,736,043.64
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	11,895,336.25	9,736,043.64
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	5,056,305.95
213405	Нэмэлт Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		5,056,305.95
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	6,118,000.00	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,118,000.00	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>24,424,350.00</u>	<u>17,541,529.90</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	23,757,400.00	9,117,099.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	23,757,400.00	9,117,099.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	23,757,400.00	9,117,099.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	23,757,400.00	9,117,099.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(23,757,400.00)</u>	<u>(9,117,099.00)</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	666,950.00	8,424,430.90
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	8,424,430.90

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	436,714,893.47	261,609,471.43	950,237,214.68	-	1,648,561,579.58
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-	-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	436,714,893.47	261,609,471.43	950,237,214.68	-	1,648,561,579.58
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-	-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(47,878,718.38)	-	(47,878,718.38)
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	436,714,893.47	261,609,471.43	902,358,496.30	-	1,600,682,861.20
D01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	436,714,893.47	261,609,471.43	902,358,496.30	-	1,600,682,861.20
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	436,714,893.47	261,609,471.43	902,358,496.30	-	1,600,682,861.20
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-	-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү					-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(83,881,138.10)	-	(83,881,138.10)
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	436,714,893.47	261,609,471.43	818,477,358.20	-	1,516,801,723.10

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,199,242,500.00	1,183,696,956.36	(15,545,543.64)	98.7
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,199,242,500.00	1,183,696,956.36	(15,545,543.64)	98.7
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,197,772,200.00	1,182,246,956.36	(15,525,243.64)	98.7
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	972,110,700.00	971,272,402.00	(838,298.00)	99.9
210101	Үндсэн цалин	533,596,900.00	540,417,902.53	6,821,002.53	101.3
210102	Нэмэгдэл	317,727,000.00	229,001,361.93	(88,725,638.07)	72.1
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	22,395,000.00	96,828,488.76	74,433,488.76	432.4
210104	Урамшуулал	98,391,800.00	105,024,648.78	6,632,848.78	106.7
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	119,513,800.00	113,938,289.34	(5,575,510.66)	95.3
210201	Тэтгэврийн даатгал	83,349,400.00	78,454,096.29	(4,895,303.71)	94.1
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,041,100.00	9,118,966.93	77,866.93	100.9
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,232,900.00	7,154,373.64	(78,526.36)	98.9
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,808,200.00	1,746,438.53	(61,761.47)	96.6
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	18,082,200.00	17,464,413.95	(617,786.05)	96.6
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	14,090,800.00	11,521,191.02	(2,569,608.98)	81.8
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,724,800.00	7,274,007.14	(450,792.86)	94.2
210302	Түлш, халаалт	3,175,100.00	1,810,043.84	(1,365,056.16)	57.0
210303	Цэвэр, бохир ус	3,190,900.00	2,437,140.04	(753,759.96)	76.4
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	16,889,800.00	13,295,677.97	(3,594,122.03)	78.7
210401	Бичиг хэрэг	2,266,600.00	2,603,500.00	336,900.00	114.9
210402	Тээвэр, шатахуун	3,576,400.00	3,019,600.00	(556,800.00)	84.4
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,619,800.00	884,840.00	(734,960.00)	54.6
210404	Ном, хэвлэл	500,000.00	-	(500,000.00)	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,113,500.00	1,212,200.00	98,700.00	108.9
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,813,500.00	5,575,537.97	(2,237,962.03)	71.4
2105	Нормативт зардал	17,220,000.00	15,500,484.95	(1,719,515.05)	90.0
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	100,000.00	93,930.00	(6,070.00)	93.9
210502	Хоол, хүнс	17,120,000.00	15,406,554.95	(1,713,445.05)	90.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	17,637,100.00	16,854,850.00	(782,250.00)	95.6
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,289,800.00	4,054,000.00	(235,800.00)	94.5
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	806,200.00	596,200.00	(210,000.00)	74.0
210604	Урсгал засвар	12,541,100.00	12,204,650.00	(336,450.00)	97.3
2107	Томилолт, зочны зардал	142,400.00	142,400.00	-	100.0

210702	Дотоод албан томилолт	142,400.00	142,400.00	-	100.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	40,167,600.00	39,721,661.08	(445,938.92)	98.9
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	38,716,200.00	38,334,603.08	(381,596.92)	99.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	238,400.00	238,400.00	-	100.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	204,200.00	201,158.00	(3,042.00)	98.5
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,600.00	22,500.00	(100.00)	99.6
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	61,200.00	-	(61,200.00)	-
210807	Газрын төлбөр	925,000.00	925,000.00	-	100.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,470,300.00	1,450,000.00	(20,300.00)	98.6
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,470,300.00	1,450,000.00	(20,300.00)	98.6
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,470,300.00	1,450,000.00	(20,300.00)	98.6
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,199,242,500.00	1,183,696,956.36	(15,545,543.64)	98.7
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,135,082,500.00	1,125,466,456.36	(9,616,043.64)	99.2
122005	Орон нутгийн төсвөөс	1,135,082,500.00	1,125,466,456.36	(9,616,043.64)	99.2
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	64,160,000.00	58,230,500.00	(5,929,500.00)	90.8
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	64,160,000.00	58,230,500.00	(5,929,500.00)	90.8
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	46.00	46.00	-	100.0
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	-	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	37.00	37.00	-	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	8.00	8.00	-	100.0
620004	Гэрээт ажилтан			-	

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	151,614,174.05
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	151,614,174.05
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	151,614,174.05
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	88,106,856.00
210101	Үндсэн цалин	11,174,554.00
210102	Нэмэгдэл	76,932,302.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	11,097,432.50
210201	Тэтгэврийн даатгал	7,970,982.15
210202	Тэтгэмжийн даатгал	803,665.27
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	630,973.08
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	153,802.22
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,538,009.78
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	4,287,499.55
210301	Гэрэл, цахилгаан	112,183.56
210302	Түлш, халаалт	4,125,382.80
210303	Цэвэр, бохир ус	49,933.19
210304	Байрны түрээс	
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	12,042,480.00
210401	Бичиг хэрэг	5,413,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6,149,980.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	479,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	425,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	425,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	30,451,653.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	30,451,653.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,203,253.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,213,253.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,990,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	151,614,174.05
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	151,614,174.05
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	106,205,041.05
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	45,409,133.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 6,864.3 мянган төгрөгийн зөрчил¹-д 1 төлбөрийн акт, 2 албан шаардлага хүргүүлээ.

3.1 Төлбөрийн акт

Тус газар нь илүү цагаар ажилласан 28 ажилтны нэмэгдэл хөлсийг олгохдоо буруу тооцоолсноос 1,910,845.00 төгрөг илүү олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д *“батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”*, Засгийн газрын 2018 оны 382 дугаар тогтоолоор баталсан *“Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчдад нэмэгдэл хөлс олгох журам”-ын 2.1-т “Илүү цагаар, долоо хоногийн амралтын өдрөөр ажилласан төрийн албан хаагчийг нөхөж амруулаагүй бол түүний дундаж цалин хөлсийг нэг аравны тав дахин нэмэгдүүлэн тооцно”* гэсэн заалтуудтай тус тус нийцэхгүй байгаа тул төлбөрийн акт тогтоолоо.

3.2 Албан шаардлага

1. Тус байгууллагын үндсэн хөрөнгөд бүртгэлтэй газрыг Дархан-Уул аймгийн ГХБХБГ-аас авсан лавлагаатай тулган шалгахад 30,800 кв талбайтай 2 эзэмшлийн газрыг санхүүгийн тайлан бүртгэлд тусгаагүй нь Газрын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.3-д заасан үүрэг, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4.2-д *“бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлагыг заавал бүртгэнэ”*, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.1-д *“Төрийн өмчийн эд хөрөнгийг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлд заасан журмын дагуу үнэлж бүртгэнэ”* гэж заасантай тус тус нийцэхгүй,

2. Тус газар нь өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар цалингийн зардлаас нэг удаагийн шагнал, урамшуулал олгосон зөрчлийг бүрэн хэрэгжүүлж ажиллаагүйгээс тайлант онд 4,953.5 мянган төгрөгийн шагнал, урамшууллыг цалингийн зардлаас олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д *“батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”*, Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар баталсан *“Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар”*-тай тус тус нийцэхгүй байгаа тул зөрчлийг таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүлээ.

3.3 Зөвлөмж

Санхүүгийн тайлагналтай холбоотой зөвлөмж өгөөгүй

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

---

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1	-	-	1	-	-	-
2	Төсөл, хөтөлбөр	-	-	-	-	-	-	-	-
3	ЗГТС	-	-	-	-	-	-	-	-
4	ТТЗ	-	-	-	-	-	-	-	-
5	ТЕЗ	-	-	-	-	-	-	-	-
	НИЙТ	1	1	-	-	1	-	-	-